

SWERTS, Joz de (Antwerpen 8 maart 1890 – Merksem 28 juni 1939).

Studeerde in Antwerpen aan het Hoger Instituut voor Schone Kunsten en aan het Sint-Ignatiusinstituut. De Swerts werd leraar tekenen aan de Nijverheidsschool, maar de Eerste Wereldoorlog belette hem zijn taak op te nemen. Hij kreeg bij de slag van Halen een kogel in het been en bracht de oorlog verder door als beambte bij een Belgisch ministerie in Frankrijk. Na de wapenstilstand werd hij modeontwerper bij een Brusselse firma. In 1928 vestigde hij zich als zelfstandig tekenaar. Hij werd bekend als afficheontwerper, onder meer voor de *IJzerbedevaarten*, als boekillustrator en niet het minst als een der belangrijkste medewerkers van *Pallieter* (1922-1927). Elke week tekende hij met zijn stevige pen voor dit blad een karikatuurportret van een figuur die in de publieke belangstelling stond. Deze karikatuur vulde de frontpagina en vormde de illustratie bij het hoofdartikel van *Filip de Pillecyn*. Hij signeerde zijn werk meestal als Joz. Ook de "Opstellen" van 't *Pallieterke* in hetzelfde weekblad werden door hem geïllustreerd. Dat *Pallieter* het vijf jaar volhield, schreef De Pillecyn vooral toe aan de tekenaar, "die wreker en rechter die rechtvaardige die de verworpenheid voelt van zijn eigen volk" en die "zijn tekenstift als een wapen gebruikte". Hij was een der eerste en beste karikaturisten in de moderne Vlaamse pers. Op zijn graf op het kerkhof te Merksem staat een gedenkteken, vervaardigd door beeldhouwer **Albert Poels**.

LITERATUUR: G. Durnez, 'Herinneringen aan Pallieter', in *De Standaard* (23 februari 1960); – K. de Decker, *Joz De Swerts, grondlegger van de spotprent in Vlaanderen*, 1969.

GASTON DURNEZ*